

Bryonia alba L.

W I T T E
B R I J O N I E.

De XXII^{de} C L A S S E.
Zie LINNÆUS Nat. Hist.
door HOUTTUIJN, II^{de}
Deel XI^{de} St., bl. 330.

BRIJONIE met gepalmde wederzijds
Eeltig ruuwe Bladen.

Mannelijke Bloemen.

a. De eenbladige vijftandige Kelk.

b. De Klokswijze vijfdeelige aan
de Kelk aangegroeide Bloem.

c. Dezelve geopend met drie Meel-
draadjes, waarvan 't eene maar
een, en de andere twee Meelknop-
jes bezitten.

Vrouwelijke Bloem.

d. De geopende Kelk met de vijf-
deelige Bloem.

e. Het Vruchtbeginsel, driefleetigen
Stijl en drie van een staande uit-
gepulste Stempelen.

f. Een rijpe Bezie.

g. Dezelve geopend.

h. Het Zaad.

BLOEITIJD. Deze Slingerplant
groeit in de Boschen en aan de We-
gen, Heesters en Haagen omslin-
gerende, door geheel Europa. In dit
Gemenebest groeit zij zeer veel in
Gelderland, omstreeks Nijmegen,
Zutphen en Harderwijk. In de
Duinen bij 's Haage, omstreeks
Haarlem en in de Wouden van Fries-
land, en bloeit in Junij.

B R I J O N I A
A L B A.

C L A S S I S II^{tie}.
Conf. LINNÆI Sjst. Nat. Ed.
GMELINI, Tom. II^{di} Part.
I^{ma} pag. 103.

BRIJONIA Foliis palmatis, utrin-
que Calloso scabris.

Masculus Flos.

a. Perianthium monophyllum
quinque dentatum.

b. Corolla campanulata quinque
partita calijci adnata.

c. Eadem aperta cum tribus Sta-
minibus quorum unum solum o-
do unica, duo reliqua vero
duobus Antheris connatis in-
structa.

Femineus Flos.

d. Perianthium apertum cum Co-
rolla quinque partita.

e. Germen, Stijlus trifidus, & Stig-
mata tria patula emarginata.

f. Bacca matura.

g. Eadem aperta.

h. Semen.

TEMP. FLOR. Crescit hæc planta
volubilis in sylvis, ad Vias, sepes
circumvolvans per omnem fere
Europam. In Belgia per multum
in Geltriæ Provincia circa Neo-
magium, Zutphanium, Hardero-
vicum, in Duinis Haganis, circa
Haerlemum in sylvis Frisiæ, Ju-
nioque floret.

GEBRUIK. Rad. Brijoniæ, Wilde Wijngaard. De Reuk der Wor-
tel of Raap is walgelijk, de smaak scherp samentrekkend en walge-
lijk. Haare krachten zijn purgeerend, braaken verwekkend, wa-
terafzettend en urindrijvend. Men gebruikt zij bij de waterzucht
en amborsfigheid. De Boeren gebruiken het versche zeer scherp
en heevig purgeerende Zap, of gieten in de uitgeholde kop bier,
en gebruiken het tot purgeering, die somtijds doodelijk is. VII--XV.
gr. van het Poeijer is een toerijkende gift. Het is het onzeekerste
van alle drastische middelen, 't geen nog verscheiden gevaarlijke
toevallen, te breedvoerig voor dit bestek voortbrengen. Uitwendig
is het versch een verdeelend middel bij 't watergeswel, krop,
klier en rheumatique gezwellen, en de Fungus. Gedroogd geeft het
Meel een goed Stijffel; en men meent dat dit zonder nadeel zeer
voedsaam zij.

E U.